

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ – 6^η ΥΠΕ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Νοσηλευτική Διεύθυνση

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:	ΕΙΔΙΚΗ (8. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ)
Κατηγορία Οδηγίας:	Χορήγηση φαρμάκων σε νοσηλευόμενους της Ψυχιατρικής κλινικής
ΚΩΔΙΚΟΣ Ο.Ε.	Ε. 8.1.
Πεδίο εφαρμογής:	Η Ψυχιατρική Κλινική (Τμ. Βραχείας Νοσηλείας και ΜΟΠ)
Υπεύθυνοι σύνταξης:	Ντάρδης Χ., Μακρή Α., Πετράκου Σ., Τσιπλάκης Κ., Βαρτζιώτης Σ., Λόη Ε., Τζιάλλας Δ.
Υπεύθυνος έγκρισης:	Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας
Ημερομηνία έκδοσης:	14-9-2020

Αρ. Πρωτ. 1/6-4-21 Θ. 79 Πρακτικό Δ.Σ. ΠΓΝΙ

1. Σκοπός

Η ασφαλής και επιστημονικά τεκμηριωμένη χορήγηση φαρμάκων σε νοσηλευόμενους της ψυχιατρικής κλινικής

2. Απαιτήσεις

- 1) Ημερήσιος καταμερισμός εργασίας
- 2) Ιατρική οδηγία
- 3) Νοσηλευτικός φάκελος (Καρτέλα Φαρμάκων, καρτέλα διαβητικού, θερμομετρικό διάγραμμα κλπ)
- 4) Νοσηλευτικός Φάκελος Ασθενούς
- 5) Λογοδοσία κλινικής
- 6) Φάρμακα και υποστηρικτικό υλικό (ποτηράκια πλαστικά, φακελάκια, γάντια, μάσκα κλπ)
- 7) Έντυπο δύναμης κλινικής

3. Περιγραφή οδηγίας

Ενέργεια	Αιτιολόγηση
Ο οριζόμενος Νοσηλευτής χορηγεί συστηματικά την φαρμακευτική αγωγή (Φ.Α.) σε προκαθορισμένες ώρες: 9 ³⁰ πμ – 14 ⁰⁰ μμ – 21 ⁰⁰ μμ	Οριοθέτηση και συμμόρφωση των ασθενών με τη θεραπεία σύμφωνα με τις ενδείξεις. Ανάληψη ευθύνης και έλεγχος.
Παρουσία 2 και άνω νοσηλευτών για την χορήγηση ενέσιμης Φ.Α. σε διεγερτικό ασθενή.	Προαγωγή της ασφάλειας και της σωματικής ακεραιότητας ασθενούς και νοσηλευτικού προσωπικού
Η Έκτακτη χορήγηση Φ.Α γίνεται σύμφωνα με τις γραπτές ιατρικές οδηγίες και ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες μερικών φαρμάκων (π.χ αντιβιοτικά, εισπνεόμενα, υπναγωγά κ.α)	Εφαρμογή σαφούς και αποτελεσματικού θεραπευτικού πλάνου
Οριοθέτηση του χώρου ασθενούς και νοσηλευτή κατά περίπτωση (στον γκισέ ή στο θάλαμο). Η ενέσιμη Φ.Α χορηγείται στον θάλαμο	Εξασφάλιση της απρόσκοπτης και αποτελεσματικής νοσηλευτικής παρέμβασης. Εξασφάλιση της ατομικότητας και ιδιωτικότητας, σεβασμός στην προσωπικότητα του ασθενούς
Έλεγχος της οδηγίας ώστε να συμφωνεί με την καρτέλα φαρμάκων από τον οριζόμενο νοσηλευτή τόσο για την προγραμματισμένη όσο και για την έκτακτη χορήγηση. Ο Οριζόμενος Νοσηλευτής ενημερώνεται από την λογοδοσία και τον Νοσηλευτικό φάκελο ώστε να έχει	Προαγωγή της ασφάλειας και αποφυγή τυχόν λαθών κατά την προετοιμασία και χορήγηση της φαρμακευτικής αγωγής.

πλήρη εικόνα της κατάστασης του Νοσηλευόμενου	
Κάθε φαρμακευτικό σκεύασμα κωδικοποιείται σε φακελάκι στο οποίο αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του ασθενή στην μπροστινή πλευρά. Δύναται να καταγράφεται ως υπενθύμιση τυχόν άλλη ενέσιμη ή εισπνεύσιμη Φ.Α	Εξασφάλιση χορήγησης του σωστού φαρμάκου στον σωστό ασθενή και τη σωστή ώρα
Υπογραφή στην καρτέλα φαρμάκων του νοσηλευόμενου και έλεγχος του σκευάσματος και της ημερομηνίας λήξης του	Διενέργεια ασφαλούς διαδικασίας και μείωση πιθανότητας νοσηλευτικών λαθών
Τοποθέτηση των ατομικών φαρμάκων (φακελάκια) μέσα σε ένα νεφροειδές ή άλλον περιέκτη	Αποφυγή απώλειας τους και δημιουργίας επιπλέον λαθών. Σε καμιά περίπτωση δεν μεταφέρονται τα σκεύασμα στα χέρια
Εφαρμογή υγιεινής χεριών και χρήση γαντιών μίας χρήσης καθώς και μάσκας, εάν κρίνεται απαραίτητο	Πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων και μεταδιδόμενων νοσημάτων
Γίνεται ταυτοποίηση του ασθενούς με συνδυασμό πρακτικών όπως: α) ερώτηση (Πώς λέγεστε..?) και β) υπεύθυνη εμπειρική κρίση και αξιολόγηση (αριθμός θαλάμου, έντυπο δύναμης κλινικής, λογοδοσία, ταυτοποίηση από άλλο εργαζόμενο κλπ) Η ταυτοποίηση γίνεται στην ώρα χορήγησης του φαρμάκου στον οριοθετημένο χώρο	Αποφυγή χορήγησης λάθους νοσηλευόμενου
Χορήγηση της φαρμακευτικής αγωγής (με τη χρήση γαντιών) αφού προηγηθεί η ταυτοποίηση του ασθενή	Εξασφάλιση χορήγησης του σωστού φαρμάκου στον σωστό ασθενή
Αφαίρεση γαντιών και απόρριψη των κενών περιεκτών, ποτήρια μιας χρήσεως κλπ στα κοινά απορρίμματα και των μολυσματικών απορριμμάτων όπου προβλέπεται	Τήρηση των σωστών διαδικασιών απόρριψης και προαγωγή της υγιεινής και ασφάλειας
Εφαρμογή υγιεινής χεριών με το πέρας της νοσηλείας	Για την υγιεινή και ασφάλεια
Ειδικές καταστάσεις- Ειδική τεκμηρίωση	
Επικέντρωση στην αποτελεσματική επικοινωνία- προσέγγιση του ασθενή και παρακολούθηση της συμπεριφοράς	Παρατήρηση της συμπεριφοράς και δημιουργία θεραπευτικής σχέσης
Η Φ.Α χορηγείται πάντα κατόπιν εκτίμησης της γενικής κατάστασης του ασθενή με διακριτική οπτική παρατήρηση. Σε περίπτωση που υπάρχει αμφιβολία ή παρατηρηθεί κάτι ασυνήθιστο ειδοποιείται ο αρμόδιος ιατρός	Εξατομίκευση της θεραπευτικής διαδικασίας και προαγωγή ολιστικής προσέγγισης
Σύνθλιψη των ταμπλετών (αυτών που επιτρέπεται να συνθλιβούν) αν υπάρχει υποψία μη συμμόρφωσης με την Φ.Α, δυσκαταποσία ή οποιοσδήποτε άλλος λόγος (π.χ. παραληρητικές ιδέες)	Εξασφάλιση αποτελεσματικής λήψης της αγωγής αυτούσιας
Δίνεται οδηγία στο νοσηλευόμενο ότι οι επικαλυμμένες ταμπλέτες δεν πρέπει να μασώνται ή να συνθλιβονται, καθώς καλύπτονται από μία σκληρή επιφάνεια που εξασφαλίζει την απορρόφησή τους σε συγκεκριμένο σημείο του γαστρεντερικού σωλήνα Οι κάψουλες θα πρέπει να καταπίνονται ως έχουν για να επιτυγχάνεται το μέγιστο θεραπευτικό αποτέλεσμα	Κατανόηση από τον νοσηλευόμενο της Ορθής χορήγησης των φαρμακευτικών σκευασμάτων από του στόματος
Κατά τη χορήγηση των υπογλώσσιων ή επιγλώσσιων φαρμάκων (π.χ. Olanzapine κ.α.) ενημερώνεται ο	Ορθή χορήγηση των φαρμακευτικών σκευασμάτων από του στόματος και ενημέρωση του ασθενούς

νοσηλεύόμενος ότι θα πρέπει να βάλει το φάρμακο αναλόγως κάτω ή πάνω στη γλώσσα του και να μην πιει νερό, ούτε να το καταπιεί	
Εξασφάλιση ότι ο ασθενής έλαβε τα φάρμακα με τον ορθό τρόπο. Σε περίπτωση υποψίας μη λήψης της Φ.Α μπορεί να γίνει διακριτικός έλεγχος της στοματικής κοιλότητας	Εξασφάλιση της ορθής και αποτελεσματικής λήψης της φαρμακευτικής αγωγής
Σε περίπτωση υποψίας μη λήψης της Φ.Α αφιερώνεται περισσότερος χρόνος με τον ασθενή (κυρίως στο γραφείο των νοσηλευτών και κυρίως με την πρόφαση της λήψης Ζωτικών Σημείων)	Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας λήψης της φαρμακευτικής αγωγής. Η υποψία μας βασίζεται στην παρατήρηση συμπεριφοράς, στον οπτικό έλεγχο, στην ανταπόκριση της θεραπείας.
Εάν ο ασθενής δεν έχει λάβει ή αρνηθεί να λάβει τη Φ.Α ενημερώνεται ο αρμόδιος ιατρός και δίνει νέες οδηγίες	Για την εξασφάλιση της χορήγησης της φαρμακευτικής αγωγής
Αφιέρωση περισσότερου χρόνου στους ηλικιωμένους ασθενείς για τη χορήγηση της φαρμακευτικής αγωγής	Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας λήψης της φαρμακευτικής αγωγής λόγω μειωμένων αντανακλαστικών και μειωμένης ικανότητας κατανόησης της θεραπείας
Αν ο ασθενής εμφανίσει ανεπιθύμητες ενέργειες (αλλεργία, ζάλη κλπ) ενημερώνεται ο ιατρός	Απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας μέσω της συνεχούς επικοινωνίας και ενημέρωσης.
Σε περίπτωση χορήγησης Φ.Α. σε ασθενείς με φυσικό περιορισμό, τα φάρμακα χορηγούνται στον θάλαμο με συνδυασμό πρακτικών κατά περίπτωση, που συμπεριλαμβάνουν και ιατρικές οδηγίες.	Για την αποτελεσματική επίτευξη της χορήγησης της Φ.Α.
<ul style="list-style-type: none"> • Σημαντική επισήμανση: Δεν επιτρέπεται οι ασθενείς και οι συνοδοί να έχουν μαζί τους κανενός είδους φαρμακευτικά σκευάσματα, ούτε να λαμβάνουν μόνοι τους κανένα φάρμακο, ή από τους συνοδούς ή μη μέλη του προσωπικού του τμήματος 	

4. Τεκμηρίωση - Βιβλιογραφία

- Pamela Lynn, Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και νοσηλευτική διεργασία. Εκδόσεις Πασχαλίδης, Αθήνα 2012.
- C. Taylor, C. Lillis, P. LeMone, Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής τόμος 2 Εκδόσεις Πασχαλίδης, Αθήνα 2006.

Την Οδηγία Εργασίας επεξεργάστηκε, κωδικοποίησε, έλεγξε και πρότεινε Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από: τον Τζιάλλα Δημήτριο (συντονιστής Ομάδας), Καρδακάρη Ολγα, Κασκάνη Δημήτριο, Κούτλα Βασίλειο, Νάκο Δημήτριο, Νάστου Χρύσω, Οικονόμου Μαργαρίτα, Παππά Βασιλική, Σιώζιου Μαρία, Τάχια Φρίξο, Τζαμάκου Ελευθερία, Υφαντή Ελένη